

І сукому наукається,
І свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНЧ: HENDERSON 5-8740
New York's Telephone:
BARELAY 7-4125

PIK LXVIII. Ч. 67. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го КВІТНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 13, 1961 No. 67. VOL. LXVIII.

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА РЕЗЕРВИ ЗАКЛИКАЄ ДО ЗНИЖКИ ЦІН

ЗМЕНШЕННЯ ЦІН СПРИЧИНЯТЬ ПОЖВАВЛЕННЯ
В ЕКОНОМІЦІ, — ТВЕРДИТЬ МАРТИН

Вашингтон. — Голова Федеральної Ради Резервів Вільям Мендартін, промовляючи на зборі Т-ва Резервних Банків, закликав до загальної знижки цін, щоб цим способом скріпити економіку країни. Він сказав, що замало збільшувати продукцію, бо одночасно треба збільшити купівельну силу покупців, а це можна досягнути лише цим способом, що зменшить ціни на товари. На думку голови Федеральної Ради Резервів збільшення заробітних плат робітників не має того наслідку на зріст купівельної сили громадянства, що мала б загальна знижка цін на товари. Знижка цін збільшила б рух в крамницях, а це спричинило б до того, що фабрики почали б більше продукувати, бо треба б заповнювати магазини новими товарами. Це все збільшило б число трудящих робітників і зменшило б число безробітних. Одночасно департамент праці повідомляє, що в місяці березня незначно збільшилося число годин праці в тиждень, що свідчить про те, що економіка ЗДА починає зростати. Це вже не перший раз піднімається голос за те, щоб

ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ КОМІТЕТУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ ВІДБУЛИ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Нью Йорк. — Члени Екзекутиви Пам'ятника Шевченку в Нью Йорку та близьких околицях відбудили минулого вівторка, 11-го квітня, чергові наради, схваливши ряд пропозицій і рекомендацій, що будуть запропоновані повному Комітету на його найближчих зборах. Нарадами проводив виконавчий голова комісії виконавчого директора Комітету і голова його комісії зв'язків п. Йосиф Літсберг і в них, крім нього, взяли участь: секретар Комітету д-р Ярослав Падок, фінансовий референт п. Ігнат Вільямський, скарбник п. Платон Стасюк, голова комісії публікацій ред. Василь Мудрий,

1,572 ДОЛЯРИ НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА В ОДНОМУ ДНІ

Нью Йорк. — В одному тільки дні, у вівторок 11-го квітня, до канцелярії Комітету Пам'ятника Шевченку вплинула 1,572 долляри на будову пам'ятника Кобзареві України в столиці Америки, Вашингтоні. Подібними, хоч і дещо меншими, сумами наповнилися фонди на ту благородну ціль і попередніх днів. Деякі з мешканців громад вже не тільки збирали і переслали до Комітету визначені їм збіркові квоти, але й звернулися за додатковими цегловими послугами, щоб продовжити збірку. Цілий громад, зокрема Шинкаго, Нью Йорк, Філадельфія, Дітройт, Бофало, Сиракузи, Рачестер та інші повідомляють про широке розгортання збірки, що в багатьох випадках дає несподівано добрі результати. Із більших пожертв останнього часу згадали б окремо дві братські організації, Український Робітничий Союз, що жертвував із своїх каси 2,000 долларів та Українську Народну Поміч, що пожертвувала 500 долларів. Уже раніш проголошено, що Український Народний Союз пожертвував зі своїх каси \$5,000, а Союз Українців Католіків "Провідників" \$1,000.

ПАЛАТА РОЗГЛЯДАЄ ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ НА ОБОРОНУ \$11,974,000,000

Вашингтон. — Палата Репрезентатів 10-го квітня віддала законопроект, який планує видати на оборону \$11,974,000,000. Цей законопроект пропонує Палаті голова Палати Комісії Збройних Сил конгресмен Карл Вінсон із Дікари, заявляючи, що ця велика сума призначена на будову керонавих ракет, літаків і нових кораблів та підводних човнів, які могли б випускати керонаві ракети "Полларіс". Президент Кеннеді клав велику вагу на будову підводних човнів з ракетами "Полларіс", яких досі вже 5, готових до випуску, а 14 мають ще збудувати, бо вже підписано в цій справі контракти.

СОЮЗІВНА ПРИГOTOВЛЯЄТЬСЯ ДО НОВОГО ВЕЛИКОГО СЕЗОНУ; В ЦЬОМУ ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ РОЦІ ОКРЕМУ УВАГУ І ПРОГРАМУ МАТИМУТЬ ДІТЯЧІ ТАБОРИ І КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Союзівка, Кергонксон. — "Союзівка", цей відомий вже не тільки в Америці й Канаді, але й далеко поза їхніми межами, "шматок України на американській землі", як часом називають це село Українського Народного Союзу в Кетсильських горах, уже повною парою приготується до нового, великого літнього сезону, що в цьому році проходить у великій мірі під знаком 100-річчя Тараса Шевченка. Як відомо, Тарас Шевченко є патроном УНСОУ, і його пам'ятник-погруддя роботи світової слави мистця Олександра Архипенка стоїть на почесному місці на цій оселі. Під знаком Шевченківського року проходять зокрема дитячі табори і курси українознавства, що становлять одну з головних активностей на цей осілі в літньому сезоні. Дитячий табір, насамперед для дівчат, почнеться цього року в суботу, 24-го червня, і триватиме до суботи, 15-го липня, себто повних три тижні. Табір для хлопців почнеться в неділю, 16-го липня, і триватиме до неділі, 6-го серпня, також повних три тижні. Оплата за побут в таборі залишається така сама, як і в минулих роках. Цьогорічний, уже восьмий за черги Курс Українознавства, як і виховні програми в дитячих таборах, буде введено під знаком Шевченківського року та Шевченківських роковин. Тому батькам молоді, що може брати участь у курсах, повинно заздалегідь, щоб скористатися із цих екскурсій у своєму роді, погодити дати своїх дітей не тільки підставове знання про Тараса Шевченка і Шевченківське знавство, але й познайомити їх з тими великими волелюбними ідеалами, що були основою творчості Шевченка, та за які весь світ величав сьогодні цього геніального українського Поета.

ПАРЛЯМЕНТ САСКАЧЕВАНУ ВШАНОВУВАВ КОБЗАРЯ УКРАЇНИ

Ріджайн, Канада (Б. К.). — Легіслатура провінції Саскачевану віддала свій поклін Великому Кобзареві Тарасові Шевченку о годині 2:30 по-полудні в Ріджайні. То був зворушливий момент, як всі чотири послы українці, приїзні на сесії, піднялись зі своїх місць, щоб висловити промову у сторіччя смерті генія України. Перший говорив від урядової партії ССФ (у заступстві міністра А. Кузяка, що був на службовій поїздці) посол В. Н. Березовський. Промовець вказав на той факт, що в провінції живе 100,000 українців, які разом із всією українською спільнотою відзначають торжественно у цьому році сторіччя смерті найбільшого українського поета, пророка і мученика за свободу — Тараса Шевченка. Посол схарактеризував багатогранну літературну та мистецьку творчість Т. Шевченка, а відтак накреслював силуети поета як великого гуманіста-християнина та борця за права і гідність людини. Відтак виступив посол М. Семчук, теж із урядової партії ССФ. Він заявив, що виконав свій почесний обов'язок присягнувшись до цілого українського народу в поклони Тарасові Шевченку. Хоч проминуло сто років від його смерті, то пам'ять про нього живе і зберігається буде по всі часи. Із опозиційної партії Лібералів виступила з промовою посол п. Марія Фодчук-Беттон. Вона згадала про будову пам'ятника Тарасові Шевченку в Вашингтоні та Вінніпегу та широкую хвилю святкування, де тільки живуть українці в п. Володимир Саган.

СССР ПРИЙНЯВ ПЛАН ЗАХОДУ ЩОДО СКЛАДУ АТОМОВО-КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Женева. — Совєтський Союз погодився на західну пропозицію, щоб міжнародну контрольну комісію для стеження за дотриманням договору про припинення атомової зброї, становили по чотири представники від Заходу й ССР та три "нейтральні". Сміон Паранкін казав негайно запропонувати той самий пункт порозуміння, але тут же цілком промовчав, що Захід погодився на такий компромісний склад контрольної комісії тільки при передумові, що всі інші пункти договору загарантують успішну й доцільну та реальну міжнародну контрольну систему. На ту "доротку пакт" Паранкін негайно звернув увагу шеф амер. делегації Артур Дін. Дебата над текстом комунікату в справі забрала більшість 70-хвилинного засідання Женевської конференції, яке було вже 286-им з черги засідання. Ця Женевська конференція триває вже від 31-го жовтня 1958 року й не може закінчитися успішно виключно внаслідок совєтського впертого спротиву проти встановлення такої міжнародної контрольної системи, яка виключила б зламання більшовиками цієї угоди нового договору.

ЗАХІДНО-НИМЕЦЬКА АРМІЯ ДОСЯГЛА ЧИСЛА 300,000 ВОЙНИКІВ

Остання німецька бранка дала 39,500 примусових рекрутів і 3,500 добровільців. У військслужбі 186,500 воїнів, в летунстві 69,000 і в морській флотії 25,000. На 1963 рік передбачають зріст армії до 350,000.

"Рай і школи для дітей — радість і надія для батьків" — так окреслив дитячі табори на Союзівці один із наших виховників. Забезпечені усіми можливими відпочинковими, забавовими і виховними вигодами і першорядною кваліфікованою опікою, діти в цьому таборі мають єдині в своєму роді можливості рости і квітнути на тілі і душі на радість і надію своїм батькам. Табір призначений в окремії, природно відділеній від Союзівки вилі "Ляль", що оточена ліском соснових лісів, має велику культурно-спортивну площу та всі устаткування для забав, мас — як не видно на фотографії — окремий купальний басейн, окрему, здорову кухню, повну небі і сонця, великі простори на прогулянки, має модерну відпочинково-виховну програму та повну опіку кваліфікованих виховників.

СОВЕТИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО ВОНИ ВИПУСТИЛИ ЛЮДИНУ-АСТРОНАВТА В ОРБИТУ ЗЕМЛІ

Москва. — В середу дня 12 квітня ц. р. совєтське радіо передало повідомлення, що Совєтський Союз випустив в орбіту Землі космічний екіпаж з людиною-астронавтом в середині. Прізвище астронавта Юрій Гагарін і випущено його у 5-гономому екіпажі, що його названо російським словом "Восток" — Схід. Гагарін є майором совєтського летунства. Згідно із твердженням московського радіо, "Восток" з Гагарином знаходиться під сучасну пору ще в орбіті Землі і сигнальні станції мали одержати від майора Гагарина під час лету "Востока" над Африкою повідомлення, що лет його проходить нормально і що він витримує добре втрату ваги, спричинену перебуванням в надатмосферичних просторах. Водночас із цим московське радіо повідомило, що випущений з майором Гагарином сателіт летить на висоті між 175 кілометрів (109 і пів милі) і 302 кілометрів (187 і три чверті милі). Вага цього сателіта вносить 10,395 фунтів, значить, трохи більше як 5 тонн. Повідомлення про успішне випускнення сателіта "Восток" одержано в Нью Йорку в середу о год. 2-й ранку. Кружляючи навколо Землі, сателіт "Восток" відбудув свій лет навколо неї протягом 89.1 минути. Американські експерти в астронавтиці обрахували, що він муситиме відбудув кільканадцять таких летів, поки зможе знизитися в нижчі простори, в яких була б можливість притягнути його до Землі і вилетити в якомусь ближчє невизначеному місці. Випущено екіпаж з астронавтом з допомогою спеціального сконструйованого багаторазової ракети великої потужності. Світова преса і навіть деякі комуністичні часописи на Заході, такі як лондонський "Дейлі Воркер", подали були вже попередніми днями повідомлення, що Совєти випустили космічний екіпаж з людиною ще в п'ятницю 7 квітня і що їм повелось його повернути на Землю, але ж астронавт хоч і живий повернувся не в надто задовільному стані. Совєтські офіційні чинники про цей лет не подали нічого і західні коментатори й експерти думають, що ця п'ятнищова спроба була цілком невдачна і що Совєти перевели зараз після цього невдачного лету нову спробу із "Востоком" та Гагарином. Повідомлення про успішний випуск людини в космос мало викликати, як подас московське радіо, в Совєтському Союзі широке захоплення і загальну радість, хоч досі немає ще ніякої певності, що цей екіпаж повернеться на Землю із живим і здоровим астронавтом.

АЙХМАН РІВНОДУШНО ПРИСЛУХУЄТЬСЯ РОЗПРАВИ — ЗАПЕРЕЧУЄ ПРАВОСИЛЬНІСТЬ ВУДУ

Срусалим. — У першому судовому розправі проти Адольфа А й х м а н а, шефа жидівської секції в центральній Гестапо за панування Гітлера, підсудний сидів у своєму несприятельському скляній клітці неподалік, безперервно відлякуючись тільки в 3-хвилинній трибунал та ні разу не звернувши голови в сторону 750 журналістів і дипломатів, що вивисювали залу. Він, що середнього росту, худощавий, лисавий, з блідим обличчям і жовтавою церою, з зацікавленим виразом на татисненнім вузким губам, Айхман — за характеристикою західних кореспондентів — подобався радше до бухгалтеря, малого урядовця чи хоч би до професора, тільки не на організатора й керівника велетенського перелічного апарату, що винищує в зайнятих німцями країнах за другої світової війни кругло 6 мільйонів жидів. Айхман і промовив тільки двічі відповідні короткі "ляль" на запит щодо його імені — прізвища. Після відчитання жидівською мовою акту обвинувачення з 15-ох пунктів і перекладення його на німецьку мову, Айхман таким самим коротким словом potwierдив, що розуміє зроблені йому закиди. Після того його оборонець, д-р Роберт Сервантос з Кельну, квестіонував правосильність того суду. Він аргументував, що Айхман не підлягав взагалі до суду за злочини, що він здійснив в Ізраїлі, бо доконав свої злочини поза його територією, і тоді, коли ще Ізраїлю не було; Айхмана — казав

У СВІТІ

У Франкфурті в Західній Німеччині відбувається судовий процес, що його вже тепер називають "Осенцинським процесом" проти 20-х нацистських злочинців з останнього етапу в Освенцімі (Амшпін). Суд розправу приготував головний прокуратор із провінції Гессе, д-р Ваєр. Скільки нацистських засуджених в Західній Німеччині за їх злочини, годі докладно ствердити, бо судові процеси відбувалися в 11-х західнонімецьких автономних провінціях. Судитво ведеться ще проти 900 нацистів, але тільки 150 з-поміж них були арештовані, бо решта — втекли з Німеччини, або скривалися.

В Альбарті, тільки в одному місті цієї назви й його околицях, вибухло від початку цього року 89 бомб. Всі ці атакати приписують французьким екстремістам, які терором хочуть відстрашити французький уряд від переговорів з альжирським і арабськими націоналістами.

Нігерія зірвала всі зв'язки з Південно-Африканським Союзом та проголосила бойкот його товарів — у відплату за його внутрішню расову політику.

В АМЕРИЦІ

На Великдень у східних степах була гарна погода, але в середньому західі були снігові і торнадо, які доконали аж до Джорджії й Флориди. Холод панував в долині ріки Міссісіпі, хоч там вже цінуть крокуси і жовті нарциси.

Президент Кеннеді наказав припинити діяльність 41-ої комісії, щоб упростити працю виконної частини уряду, і щоб за величезні рішення відповідали керівники окремих департаментів, а не дорадчі комісії чи комітети.

Армія ЗДА вирішила перейти з ядрової до метричної системи, якщо користуватимуться при продукції зброї ін. вивряд. Перехідна доба триватиме до 1-го січня 1966-го р. Перехід зроблений для американських союзників, які по-сутювотують тільки метричною системою.

Департамент торгівлі обрахував, що в 1960-му році американські туристи видали в чужих державах на \$1,700,000,000 більше, як закордонні туристи видали в тому самому часі у ЗДА. В тім сумі обрахувано і кошти транспорту туристів.

В Монреалі, Канада, 9-го квітня заарештовано польського іммігранта іскенера Томаша Вернацького за те, що він займався шпигунством в користь чужої держави, правдоподібно в користь ССРР. Вернацький має 37 років. Він збирав рисунки, плани і документи між травнем 1960 року і 8-им квітня 1961 р., переслаючи те все до ССРР.

Син президента Айзенгавера підполковник Джон С. Д. Айзенгавер дістав безплатну відпустку з армії, щоб міг допомогти своєму батькові при писанні нової книжки, яку має видати видавництво "Даблдей". Джон Айзенгавер сортуватиме документи, якими користувався його батько при писанні споминок.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (SATURDAY & MONDAY ISSUES COMBINED) BY UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC., 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Гарантія миру

У своїй промові, виступаючи під час наради Міжнародної Комісії НАТО, що відбулася в днях 9-10 квітня ц. р. у Вашингтоні і що в ній брали участь шефи штабів збройних сил держав НАТО і їх військові експерти, президент Кеннеді визначив рамки і напрямки політики НАТО — Організації Держав Північної Атлантичного Пакту, що під час сучасної пори є найголовнішим чинником для втримання миру в Європі і в області Атлантичного океану.

Основні тези з'ясованої президентом Кеннеді політичної і військової доктрини НАТО — це диспонування всіма наявними військовими засобами, значить, і звичайною і ядерною зброєю, тривала і ефективна контроль особливо ж над останнім родом зброї, як теж успішне поєднання в актуальній дії НАТО всіх чинників — не тільки політичних і військових, але також економічних і навіть психологічних.

З'ясувавши основні елементи військової дії НАТО, президент Кеннеді підкреслює не тільки повноту спроможності НАТО діяти на кожному акті агресії, передусім з допомогою наявної звичайної зброї, але й потребу диспонування засобами ефективного ядерного зброї, що мусить бути узгоджене й устатковане в повному порозумінні з усіма членами НАТО. Водночас і підкресленням першої констатують, президент Кеннеді закликає військові керівників збройних сил держав НАТО, що ЗДА із свого боку рішуче, але водночас із ним попередив дуже рішучо, що ЗДА вимагатимуть основної і ефективної контролю над усіма передаваними союзникам засобами звичайної і особливо ядерної зброї і повної відповідальності за них військовим керівникам НАТО.

Третім із основних моментів у виступі президента Кеннеді була його вимога тісного зв'язку між політичними і військовими проблемами, що й він присвятив майже половину своєї промови. Сконкретизував Президент цю вимогу у конкретизованій і успішній порозумінні між політичними і військовими керівниками НАТО, стверджуючи, що політичне планування мусить брати до уваги військові реалії і, з другого боку, що військові плани мусять відповідати політичним вимогам.

Найголовнішим у цьому напрямку було ствердження президента Кеннеді, що НАТО є надзвичайним союзом в політичній історії світу, передусім з того погляду, що у своїй дії ця міжнародна оборонна організація мусить поєднувати не тільки політичні та військові чинники, але й економічні та психологічні, і що найважливішим із останніх є передусім рішучість керівників використовувати наявні засоби і сили доцільно для оборони вільного світу. Згідно з інтенцією цього устаткування, підкреслено згадуємо про наявність усіх тих елементів у політиці Кремля, не саме с те, що уможливило утримання миру в Європі протягом 12 небезпечних років, і водночас те, що можна поставити у протизвагу Москві та її імперіалістичним планам.

Найголовнішим у цьому напрямку було ствердження президента Кеннеді, що НАТО є надзвичайним союзом в політичній історії світу, передусім з того погляду, що у своїй дії ця міжнародна оборонна організація мусить поєднувати не тільки політичні та військові чинники, але й економічні та психологічні, і що найважливішим із останніх є передусім рішучість керівників використовувати наявні засоби і сили доцільно для оборони вільного світу. Згідно з інтенцією цього устаткування, підкреслено згадуємо про наявність усіх тих елементів у політиці Кремля, не саме с те, що уможливило утримання миру в Європі протягом 12 небезпечних років, і водночас те, що можна поставити у протизвагу Москві та її імперіалістичним планам.

Процес Айхмана

У вівторок 11-го квітня ц. р. почався в Єрусалимі судовий процес проти Адольфа Айхмана, шефа жидівської секції центрального Гестапо в гітлерівській Німеччині, головного автора плану фізичного винищення 6-ох мільйонів жидів і головного керівника страшилинних до деталей розроблених метод масового народоубивства. В травні минулого року, коли ізраїльські агенти вистежили в Аргентині Адольфа Айхмана, схопили його і перевезли до Ізраїлю, відра-

Простав Падох

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(У соролітті юнорської "Свободи" 194-го, Відділу УНС)

(2)

Всього сім секретарів мала "Свобода" за сорок років свого життя і праці. Були ними Микола Лесюк, Іван Витак, Михайло Вігак, Теодор Пітула, Микола Цимбаліст, Степан Гнатинич і від грудня 1948 року Василь Німфурок. Дехто з них працював тільки по одному чи по два роки, інші — більше. Револьвюцій Ст. Гнатинич, який секретарював 14 років, від 1935-го до кінця 1945-го року. По наступнику, Василь Німфурок, вже ось-ось доведе його в цьому змаганні. Секретарювання Ст. Гнатинича припадало на воєнні роки, коли найбільшого не передбачувалося виборів, або, як записано, "виборів не передбачувалося широким перешкодою воєни і збори потвердили самий той уряд на рік" такий то. В інші воєнні роки причини непередбачення виборів подавали коротше: "за причини воєни". Вплив війни на працю товариства виявляв хоч би спосіб писання букви "В". Хоч і як далеко від Америки й протоколянта, війна завжди була чимось великим, що слід було писати великою літерою. А втім майже й прями записи в протоколі про вплив війни на зменшення активності товариства у різні роки справді були головним записом: "Замало праці подає уряд у 194 році, а дещо менше в тім, що тепер виспів-чає і через те не можна в чотирьох роках".

Богдан Галайчук

ПРИЧИНИ НЕВТРАЛІЗМУ

Буенос-Айрес. — Ще 4-го березня аргентинський міністер закордонних справ запропонував — по середині квітня між ЗДА і Кубою, і щойно 25-го березня дістав, очевидно, негативну відповідь від державного секретаря. Тутеліс міністерство закордонних справ стрималося від офіційного коментаря, але висловило відомлення, мовляв, ЗДА признали незміненість аргентинської політики, демократичної та протиімуністичної, з другого боку, з деякими передумовами, виявили готовість передискусувати з Аргентиною кубинський справу.

Уважасмо, що неофіційний речник міністерства надолужував при цьому мовою, бо, прочитавши текст американської ноти з пробіжним склом, не знаходимо в ній нічого, що оправдувало б той оптимізм. Перше з коментованих речень висловлює скоріше прикрі здивування: "Оскільки висловити віру, що Ваша Експецеленція визнає факт планування кубинської революції совєтсько-китайським блоком". Ще жевніне друге речення: "Якщо б аргентинський уряд вважав за можливе ствердити, що кубинський уряд готовий поробити ефективні кроки в тому напрямі (експансія від союзу з китайським впливом) до повороту до континентальної співплотності, щойно після даного ствердження уряд ЗДА був би радий передискусувати з аргентинським це питання нашої гемісфери". Іншими словами: Ваша Експецеленція зважилась забути, що це не про конфлікт між ЗДА і Кубою, а про створення союзу між ними, який мав би на меті поворот до континентальної співплотності, щойно після даного ствердження уряд ЗДА був би радий передискусувати з аргентинським це питання нашої гемісфери".

Невтралістичну чи протекторатську політику можна сьогодні пояснити чи тільким дереканіями, чи тільким холодною, безпристрасною калькуляцією, зовнішньою або внутрішньополітичною. "Покірне теля дві корови" — це приповідка, яка втрапила актуальність. Ми гадували свого часу, що дядько Сем не жалув латино-американським державам гидулу "американських сестер", але поважнішу матеріялу поміч резервує для невтралістів, включно з Насером. Тітос, Метода не дуже педагогічна — і годі дивуватися, коли той чи інший латино-американський уряд переходить з "теплих" покірності на позиції "сердитої генералії". Висловлюючи стисло, не іде про рівночасну експансію двох корів, бо та друга королева не спійняється будувати в Латинській Америці асуанських гребель: іде ли-

ше про шантажування першої королеви. Мабуть Айзенгавер був останнім президентом, який цього не зрозумів, пробуваючи дати утертим шляхом, додали будувати континентальну політику на покірному, злочинному захопленні злочинними думками Монро. Кеннеді, жовузі, що гарні дні в Аргентині минули, і що на майбутнє коштом континентальної солідарності прийдеться обтяжати многострадальну кишеню американського солідариста. Три роки тому була нова інтерпретація континентального братерства висловлена б у латиноамериканській братії ширій ентузіазм, пройшла б з повним успіхом. На жаль, Айзенгавер пропав автобус, який тепер неможливо наздогнати. Хоч яка тріщина сьогоднішнього фінансового кризу, Жаміно Кларос дозволяє собі робити дереканію: жести: готує мовляв, прийняти американському допомогти, але на умовах, які він сам визнає. Можна зустрітися з політиком, що і Кларос і Фрондзіс зайняли невтралістичні позиції лише на те, щоб могли продати їх за відповідну ціну, іншими словами: щоб дістати відповідну фінансову підтримку за поворот на старі позиції.

Інтерпретація правдоподібно може навіть поглибитися надалі: претенденти в Латинській Америці і поза нею. Являюмо, Махаммед V'намаїна, переїздивши у протекторатську невтралістичну політику Туре і Насеру. Чому? Бо економічно-соціальна ситуація Марокко важка, і невдоволення збудованого робітництва може обернутися проти престолу. Щоб відвернути увагу від прикрі внутрішньої дійсності, Марокко шукає зовнішньополітичних авторитетів (Мавританія, Еспанія) і навіть шукає безпеки в екстремізмі, виявляючи, що найбільш демагогічному кубинському важко атакувати "прогресивну" корону Марокко. Ми гадували, що ультраконсервативний чилійський президент волів лишити Кастра в спокою, аби лишень оминати страйків та заворушень. Дехто вважав, що Квадрос змагає до той самої мети, але радикальніше, мовляв: бразилійські комуністи не матимуть права підставляти ногу президентові, який обіцяє Мао Тсе-тунгів шлях до ОН — що с дуже важливо для уряду, який змушує громадян статистати посто на животи.

Фрондзіс протягом двох років веде політику стягнення, і у висліді кожні вибори нотують щораз нижчий курс його акцій. З другого боку, протекторатською політикою стягує він на себе нагіну як "вислуханий Вашингтон". Годі далі витримувати той подвійний тиск — треба відкрити якусь запобіжну клапу або у внутрішній політиці, або у зовнішній. Перша захитала б аргентинським фінанси, і тому, можливо, Фрондзіс рішуче на другу, тобто на задуху протекторатської політики. Дехто вважав, що у Державному Департаменті навіть не дуже намагаються не серйозно: годі мовляв — серда не мав іншого виходу.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЮЗУ

16-го квітня ц. р. відбулися в Польщі вибори до Союзу і до народних рад усіх шабів, тобто — воєвудських, повітових і громадських. Вибиратимуть 460 депутатів до Союзу і двісті тисяч радників: з кожних 100 дорослих — одного радника. За зразком тоталітарних режимів, всі партії і суспільно-громадські організації виставляють один виборчий список і одну спільну програму. Це тому, — заявив Гомулка на передвиборчих зборах у Варшаві 18-го березня ц. р., — що в нашій країні нема вже антигромадських груп та ворогуючих класів і майже нема вже виживаючих. Ці останні залишилися "де-не-де" лише на селі". Все ж, не зважаючи на таку "світність думки" серед тридцятих мільйонів поляків, режим протягом ось уже двох місяців веде інтенсивну передвиборчу кампанію, подекуди йде на уступки опонентам, передусім Католицькій Церкві, і захищає громадянське "досвідження". Для цієї цілі створено навіть новий термін: партійний ідеолог Адам Шаф пише про "громадянський соціалізм". На загрозу експлуатації "являються", членів "клубу прийнятих режимом" — уряд юз'явав цей клуб, бо ще не хочє відкрити конфлікт з кардиналом Степаном Висинським і католицизмом. Крім партії і Церкви, цих двох головних опісів сучасного життя в Польщі, існує ще поважне число населення, передусім молоді, яка з байжесту відноситься до Гомулки і до кардинала Висинського збудованого робітництва може обернутися проти престолу. Щоб відвернути увагу від прикрі внутрішньої дійсності, Марокко шукає зовнішньополітичних авторитетів (Мавританія, Еспанія) і навіть шукає безпеки в екстремізмі, виявляючи, що найбільш демагогічному кубинському важко атакувати "прогресивну" корону Марокко. Ми гадували, що ультраконсервативний чилійський президент волів лишити Кастра в спокою, аби лишень оминати страйків та заворушень. Дехто вважав, що Квадрос змагає до той самої мети, але радикальніше, мовляв: бразилійські комуністи не матимуть права підставляти ногу президентові, який обіцяє Мао Тсе-тунгів шлях до ОН — що с дуже важливо для уряду, який змушує громадян статистати посто на животи.

Не може бути сумніву, що партійна машина постарастся про те, щоб вибори вийшли на 95% в користь режимові. Може бути і 99,9%, але, щоб створити ілюзію, що польський режим це не союзна "уравніловка", а "власний шлях до комунізму", кілька відсотків голосів запишуть на опозицію. Окре, коли вислід виборів наперед вирішений і в основному неікаватий, бо він не відзеркалюватиме справжніх настроїв у країні, на увагу заслуговує розвиток всередині комуністичної партії Польщі, наскільки його можна простежити за опублікованими офіційними матеріалами. Деякі інформації про це дає нас передискусія на початку цього року опит нових членів партії, вислід якої опубліковано у безрезультатно числі тижневика "Політика" (ч. 211). Ціллю цього опиту було визначити категорії населення, які вступають до партії, їх соціальний і інтелектуальний рівень. І так, 8,555 членів партії, прийнятих від 1 січня 1959 р. до 1 липня 1960 р., належать до таких категорій: кваліфіковані робітники і майстри — 63,7%, інженери,

Любомир О. Ортинський

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЮЗУ

техніки й адміністративний апарат — 21,7%, некваліфіковані робітники, число яких в країні десятикратно перевищує попередні групи, — 16,2%. Якраз диспропорція між добре забезпеченими членами фабричної еліти і малою робітничою масою дає коментаторів опиту висловити, що, мовляв, до партії вступають "стабілізовані" по фабриках елементи, тоді як загал робітництва, що "часто минає місце праці", залишається, в порівнянні з іншими групами, позаду в партійному членстві. Про те, що комуністична партія стала кастою управлієвляючих, що на очах твориться нова каста великого, очевидно, не гадується.

Про настрої мас, їх ставлення до режиму і, зокрема, передвиборчої кампанії довідаємося з огляду, зробленого в квітні ц. р. кореспондентом Польської Агенції Пресової (ПАП). Цей огляд охоплює п'ять воєвудів: Лодзьке, Радзівське, Люблинське, Кельцке і Білостоцьке. Стверджуючи на вступі, загальне велике зацікавлення виборами, дискусією над виконанням п'ятирічної і десятирічної, автори підкреслюють на маргінесі такі промовисті риси виборчої кампанії: в Люблинському воєвудстві помітна тенденція — "для себе". Вибирці цікавилися виключно майбутнім своїх осель, громади і повітів". У Кельцкому воєвудстві заперечено, що "виборча кампанія замало уваги присвячує звичайним людським справам" і тому мало цікавить населення; в Білостоцькому, "загублено в передвиборчій кампанії справи молоді і її проблеми", а в Лодзькому, "справи, зв'язані з політикою і пропагандою, осталися цілком набої".

На підставі тих, зрештою дуже сухих, даних можна зробити висновок, що сучасний режим в Польщі відштовхує від себе маси населення, які в 1956 році, сподівалися, що Гомулка забезпечить їм свободу і піде разом з ними, дали йому повну підтримку. Це населення, що свого часу розчарувалося було в Заході, а в останніх роках в "польській дорозі до комунізму", стоїть тепер на роздоріжжі між чиннимом та зниклим, з одного боку, і колабораторією з режимом з другого. Про це свідчать зріст членства партії: в 1958 р. вступило до партії 28,000, в 1959 — 86,377, а в 1960 р. — 167,403. Ми вже знаємо, що і ради повновластят передусім тими особами, які добре знають або хочуть робити кар'єру. В цій категорії людей режим зацікавлений, і в сумі позиції режиму ескіпляються.

Єдиною поважною перешкодою для закріплення системи залишається ще Церква, польський католицизм. Це в Польщі поважна сила, але її теж не можна переконувати. Для прикладу, в згаданому вище клубі сприяли режимові католицьких священників було аж 300. Ведеться послідовна кампанія проти католицького університету в Любліні. В своїй варшавській передвиборчій промові Гомулка гостро заатакував Ватикан за ворожу до Польщі політику і заявив, що "Польська Народна Республіка не бажає непорозуміння з Церквою, але уряд дбає про те, щоб керівники Церкви не порушували державних законів". Кардинал Висинський дуже гостро відкинув закид Гомулки про ворожість Ватикану до Польщі і заявив: "Я кажу вам, це, що ви ще поклоняєтесь напому Богові і будете йому служити". Цей відважний заяв режимові партія не заступила, кардинал — це вільний, хоч свідомий того, що перед Церквою в Польщі — перспективи катастрофи не висловлює.

Забезпечення контус так мало! Брак забезпечення контус так багато! Забезпечення в Українській Народній

ЛІСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ ЗВІДОМЛЕННЯ З ДИСКУСІЇ ПРО АКВ

У "Свободі" з -го квітня ц. р. опубліковано, з відомленням з форуму "Круглого Стола" (26 березня ц. р.), в яких знайшовся і мій донос. Однак, передавши там думки, які змістом, які духом не відповідають тому, що я сказав, Тому для правильної інформації громадянства прошу, щоб відомлення в скороченні моїх думок, висказаних на форумі, були такі:

"Мої передбачення перебудови властиво критики американської політики супроти визволення України. Хоч вона нагадує слухання, однак ми нині маємо говорити про політику Американського Комітету Визволення."

На мою думку, коло самого Американського Комітету Визволення українські політики кола зробили якісь незрозумілі політичний стиск аж до пропозиції бойкоту Комітету. А це неправильно, бо ми забуваємо, що АКВ — не українська установа, а американська і тому вона веде таку політику, яку вважає корисною, в першу чергу для Америки. Ми можемо їх переконувати про неправильність їх політики, але не бойкотувати, тим більше, що АКВ таки робить багато корисних речей для української справи. Як кажу тільки на видання 17 томів "Українського Збірника" з варіантними працями, писаними в душі українськими, самостійницькими.

З свого особистого досвіду з АКВ можу ствердити, що він три рази давав допомогу українській науці без ніяких політичних зобов'язань. Згадаю тільки юнорський Науковий Конференція "Свобода науки під Совєтами" (1954) та опубліковані по Конференції реферати українців, зокрема проф. Оглоблина та Одарченка. АКВ давав два рази поважну матеріальну допомогу українським історикам на виїзд: на X Міжнародний Конгрес Істориків у Римі (1955) — для мене, та на XI Міжнародний Конгрес Істориків у Стокгольмі (1960) — для мене та д-ра Федека. Без той матеріальної допомоги АКВ, мабуть, не було б п'ятилітньої історії, ані в Стокгольмі, ані в Стокгольмі українських істориків. Зокрема у Стокгольмі поширена група українських істориків зробила велику вагу корисну працю."

На мою думку, наше відношення до АКВ повинно бути таке: робити він щось корисне для української справи, так слід з ним співпрацювати; вважасмо, що для нас є щось менше корисне — не співпрацювати в цій справі".

Микола Чубатий

Не відмовте відрукувати оцю поправку до репортажу у Вашій газеті з 6-го квітня про останню дискусію в Клубі Круглого Стола. Як то ясно чути присутні і як заплясав на магнітофонній стрічці у доповіді, п. М. Терпак, — я не пропонував закривати ані Американський Комітет, ані Інститут для Вивчення СРСР, ані навіть ціле радио "Свобода", а лише казав, на підставі тих записів українських програм, які нам програв п. Терпак, що українські переселенці радио "Свобода" варто закрити. Подібні бо національно-висловлені, аполітичні, чисто культурницькі програми (про те, що Шевченко був "великим поетом", чи як Остап Вишня наміскався з "національною українською") наш слухач на Україні може почути і з українського радио, а щоб почути новини з Заходу, він може, якщо хоче, слухати радио "Свобода" без зайвих клодій і російською мовою. Відсутність українських передач з радио "Свобода" була б кориснішою навіть уже тим, що не промовула б український слухача безпечно розкидати своїм життям і потайки слухати заборонене радио в наші почути з нього те, чого там немає — справді, політичної підтримки його знищуваної нації.

Всеволод Голубинич

7-го квітня 1961 р.

ше було передсідник "Свободи" 50 аж 16, але про них гадаємо деінде.

Мова протоколів залежить від протоколянта. Одні секретарі розповідали казку життя свого, мабуть єдиного, національного товариства і всіх його членів, широкими словами і барвистими, хоч по-селянськи, скленими образами, інші ж бували свій обов'язок протикляти й хронікери короткими, до закінчення подібними фразами. Спеціалістом у цій скупоті мови був секретар Михайло Вігак, протоколи якого від квітня 1921-го до квітня 1924-го, а згодом від грудня 1931-го до 1935-го року належать до найменш цікавих. Цікаві опити і перебігу зборів заступили тут одиначені протоколи таких зразків: "Голосу задержного ніхто не заминав" або, "товариші дискусії не брали в ніяких справах", або ще, "за голос у Товаристві ніхто не відзивався", тому, після відкриття зборів і збирання вкладок до товариської каси та УНСоюзу, збори закінчувалися. Та це були вибірки протоколів, як вибірково були ці два періоди праці товариства. Селяни в письмі звичайно бують надміру серйозні, а то й торжественні. Та часом, свідомо, чи знехота, прокидаються в цих достойних протоколах справжній, народний гумор. Нерідко допомагають у цьому мовні клопоти протоколянта. Наприклад в липні 1935 р. признав хворобу допомогу членів, Катерині Нішак, яка занедажати на два тижні, від покусані Субаки...

Літопис "Свободи" списано у трьох книгах протоколів. Далі належать перші дві товариства, тобто до придбання нової іміграції, коли число членів з десятиків передішло на сотні, третя ж належить уже до другої. Перші дві книги писали татри, молоді палкі молодішні селяни, що на американському ґрунті заміняли плуг і косу на робітничі знаряддя, третю книгу пишуть уже широкі палці секретарі

з освітою. Але, не во гнів цим новим хронікарям, опит їх попередників куди живіші, бо більше зв'язані з широким життям, більш безпосередні і не надумані. А може майбутнім читачам протоколів та тієї третьої книги і вони будуть здаватися такими цікавими, як нам тепер видаються перші, гірські протоколи.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Свято Державності і Соборності в Бріджпорті, Конн.

22 січня 1961 вчорашню святкувала наша Українська Громада, під проводом свого Відділу УККА, Роковини проголошення Державності і Соборності України. Вже 18-го січня підписав мейор Семюель Тедеско в присутності Української Делегації, прокламацію про проголошення дня 22 січня 1961 „Днем Української Державної Незалежності“, в якій визнає усе населення міста злучитися з українцями. При цій нагоді, як кожного року, вручено мейорів кілька книжок про Україну в англ. мові для публічної бібліотеки.

В неділю, 22-го січня відправлено у всіх трьох укр. церквах Служби Воєни в пам'яті Українського Народу, і о год. 12-й в пол. вивішено на будинку Українського Народного Дому, під звуки гімнів український і американський прапори, відчитано IV-й Універсал Української Центральної Ради і Проклямацію „Дня Української Державної Незалежності“. В цьому вчорашньому церемоніалі брала участь велика кількість Української Громади.

О год. 5-й веч., того ж дня, відбулося зняття Прапорів і Святочна Академія у великій, по береги вивішений залі УНДому. Академію започатковано відвідуванням американського гімну і приймтом голови Відділу УККА В. Чубатого, п. Анастас Фалько відчитав Універсал Укр. Центр. Ради з 22-го січня 1918 і 1919 років, які привніли в українську державу. Проклямацію „Дня Української Державної Незалежності“ читав п. Нестор Шуст, в гарно опрацьованій доповіді наслідував хід визвольних змагань, що попередила славні історичні дні 22-го січня 1918 і 1919 років.

Мішаний хор під управою

і бідна Україно! оркестра учнів Рідної Школи, Роман і Іван Хом'яки (скрипка), Христя Сливинська і Орест Максимюк (акордіон) відіграли під проводом п. Івана Хом'яка „Визанку українських мелодій“; група учнів Р. Ш.: Наталка Гриценко, Христя Сливинська, Леся Бурій, Валя Окатий, Мирон Стахів, Ігор Пендаский, Степан Макійчук і Юрко Кириченко продекларували вірш „Ми діти українські“. Мішаний хор відіграв в'язанку українських стрілецьких пісень М. Гайворонського „Гей у лузі червона калина“ і Академію закінчили співом українського національного гімну.

Треба об'єктивно підкреслити, що свято вийшло дуже вдало та поважно.

Відзначення роковин 22 січня в Обори

Наша Українська Громада, кількістю невелика й світської інтелігенції в нас немає. Духовна, це наші священики, о. В. Остап і о. П. Огірко. Все ж — наш Відділ Українського Конгресового Комітету Америки проводить неспинно акції для поширення правди про Україну та інформуювання американського оточення про минуле нашого народу і його змагань. Відзначення всієї дати з нашого минулого: доповідями, рефератами, проголошеннями в радіо й дописами до англомовних прес. Так ми відзначили в цьому році й Роковини Актів 22 Січня.

Вже 17-го січня ц. р. наш Відділ вислав відповідні листи до губернатора й сенаторів. В Свято Богоявлення, у четвер, 19-го січня, мейор нашого міста п. Моріс І. Шварц та мейор міста, П. Джордж Трейн, підписали Проклямацію про „День Української Незалежності“ в Обори й перебрали від нашої делегації український прапор. В делегації були пп. С. Найдя, голова нашого Відділу УККА, А. Рочі, секретар Відділу та В. Прошок, член Екзекутиви. Прапор вручили юні Сумівки Осередку ім. І. Франка в Обори, вяденні в народні одяги: Дарка Березівська, Марія Грицько, Анна Пироганчик і Генка Латайшис. Світлина з цього вчорашнього моменту в Мисійській Управі, вмістив у виданні з 21 січня місцевий англомовний часопис „Ді Ситизен Адвертайзер“, друкуючи в цьому ж виданні обширну інформацію нашого Відділу про вігу й значення Актів 22 Січня.

У неділю, 22 січня, вранці, о. В. Остап, відправив у храмі св. Апостола Петра й Павла Службу Воєни в пам'яті українського народу, а о год. 9-й відбулося піднесення українського прапору на щогол на Річардсон Сквер. Це зробили наші Сумівки в народних одягах: Леся Кузьмин і Руся Сова. Не дивлячись на дошкульний мороз, багато громадян прибули на площу, щоб взяти участь у цьому вчорашньому акті. Були члени Відділу УККА, члени місцевого Осередку СУМА, Платон при церкві св. Ап. Петра й Павла і представники всіх місцевих товариств і установ. Світлина з вивішення українського прапору була вміщена в англомовному часописі з 23-го січня.

Українські національні прапори повішали в цьому дні на будівлях усіх українських установ нашого міста: на Українській Католицькій Школі при парафії й церкві св. Ап. Петра й Павла, Українському Національному Клубі, Укра-

У Києві помер акад. Леонід Булахівський

Київ, — 4-го квітня ц. р. помер тут на 73-му році життя видатний український мовознавець і славіст, дійсний член Академії Наук Української ССР і член Академії Наук СРСР Леонід Арсенович Булахівський. Закінчивши історико-філологічний факультет Харківського університету в 1910 р., Леонід Булахівський став у 1916 році припад-доцентом і 1917 року професором Пермського університету, а згодом від 1921 р. професором Харківського і в 1943-44 роках Московського університетів. Від 1944 року працював як директор Інституту Мовознавства ім. О.

Потебні АН УССР, в 1946-60 рр. завідував кафедрою слов'янської філології в Київському державному університеті і був головою Українського комітету славістів при Академії Наук УССР. У своєму науковому доробку покійний залишив понад 300 праць з українського та російського мовознавства, славістики і методики навчання мови. Був автором низки підручників, зокрема „Підвищеного курсу української мови“ (1930). „Курсу сучасної української мови“ в 2 томах (1951) та праць „З історичних коментарів до української мови“ (1946-1952), „Питання походження української мови“ (1956) та інших. У своїй науковій й педагогічній роботі дотримувался встановлених компартією для совєтського мовознавства німорг і директив.

У Москві, в православному соборі, якийсь комсомольський фанатик кинув під час Богослужби в суботу 1-го квітня на патріарха Алексія і хотів побити його. Люди схопили хуліганів та передали совєтській поліції, яка мабуть, звільнила „героя“.

Відзначення Січневих Роковин в Клівленді

Акти Державної Самостійності та Соборності України з дня 22 січня 1918 р. і 22 січня 1919 р. спелилися так нерозривно з собою, що ми рішуче святкуємо їх разом.

Цього року мали ми рідку приємність на цих січневих Великих Роковинах вітати слухачів президента УНС і УККА, п. Дмитра Галичина. Він прибув до нас із Джерзі Сіті, щоб разом із нами відсвяткувати 43-ліття Акту Незалежності України та 42-ліття Акту Соборності Українських Земель.

Початок святкування в неділю 29-го січня ц. р., о 5-й годині по полудні в аудиторії школи ім. Лінкольна, при вулиці Скритон американським гімном, що його відспівала п.на Оксана Івашенко, дочка місцевого українсько-православного священика.

Як представник голови чи посвідчення міста і міської ради виступив на сцену радник адв. Іван Білинський та відчитав Проклямацію губернатора стейту Огайо про встановлення цієї нагоди тут Українського Дня. Численно зібрана публіка оплесками привітала акт свого губернатора п.на Марта Гордіуківна, як завжди, напружуд удало. Виразна дисципліна, відсуття та передача духа поеми, кажуть

Іван Ставничий

Кожне святкування величчя дати і подій з історії України повинно викликувати багаторічній і будити духа героїзму, повинно наповняти людей сильною вірою в кращу майбутність та одночасно давати певну дозу мистецької насолоди й задоволення. І так воно було під час Свята Незалежності і Соборності.

Іван Ставничий

Літературно-Мистецький Клуб у ФІЛАДЕЛФІ
В суботу, 15-го квітня 1961 р.
в год. 7:30 вечора
в домі Союзу Українок — при вул. Франкліна ч. 909 Н.
д-р Богдан Романенчук
вигосить — ДОПОВІДЬ — п. н.
„М. ГРУШЕВСЬКИЙ, ЯК ПИСЬМЕННИК І МОВИЗНАВЕЦЬ“
ВШІ ГОСТЕВ ЦИРО ВІТАСМО.

Український Народний Університет при ООЧСУ і СУМА в НЬЮАРКУ
ПОВІДОМЛЕННЯ
ЧЕРГОВА ЛЕКЦІЯ УНУ в НЬЮАРКУ
— відбудеться —
в суботу, 15-го квітня 1961 р.
в Українській Централі (домівка СУМА)
інж. ЄВГЕН МАЛАНЮК
говоритиме на тему:
ШЕВЧЕНКО — ЖИВИЙ
Регістрація: год. 6:45 — 7:15
Лекція з дискусією: год. 7:15 — 9:00
УПРАВА УНУ

НЕДІЛЯ,
16-го КВІТНЯ 1961
год. 2:30 по пол.
Чорноморська Січ — Liederkrantz
НЬОАРК
Год. 12:30 — ПЕРЕЗМАГ ІОНЬОМОВ
СУБОТА, год. 3:00: змагання учнів ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — УСК Нью-Йорк



З ВОЛІ ВСЕВИПНІШНЬО

Відійшов від нас у Вічність трагічною смертю
літцю для 5-го березня 1961 року
в Богданівці, кол. скалатського повіту,
Наш Невідкадуваний і Неоділений
СИН, БРАТ, МУЖ, ПІВАГЕР і ДЯДЬКО
— довголітній засланець сибірських лагерів,
многостражданий в'язень, вірний син
своїх земель

ПАВЛО ПАЛІЙ

мученицьке тіло якого
поховано з хором і церковним обрядом, при участі „усього села“ і вірних Друзів з близької і далекої, год. 8-го березня, 1961 року на місцевому цвинтарі, про що своїх Дітих і Приятелів Польногого по везоду розпорознення сповістиме глибоким смутком сповіст

РОДИНА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!



Для 28-го березня 1961 року,
далеко від рідної Полтавщини, відійшов
на вічний спочинок,
МІЙ НАДРОЖНИЙ МУЖ
Петро ВЕСЕЛОВСЬКИЙ
привільний інженер
в Чехії, Німеччині й Англії, провідний член Організації Гетьманців Державників; провідний член Союзу Українців у Великій Британії, на 61-му році життя, в Кетерінгу, Англії.
Похорони відбулися 30-го березня 1961 р.
Дружина — НОРА

Замість квітів на спільну могилу
Пенсіонального б.л. п. Вашого Мужа, великого українського діяча і провідника Української Спільноти

бл. п. д-ра г. н. Дмитра Галичина

складасмо — \$10.00 (десять доларів)
на будову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.
Заразом складасмо Вам, високоповажану і Дорогу Пані Стефаню, наші сердечні, з глибокої душі племінні сльози співчуття. Хай Богвсерейш Христос Своєю Ласкою смирить та потішить Вас.
Мушка, Ростислав і д-р Андрій БОНКОВИЧІ

ЕКЗЕКУТИВА Т-ВА „ЗАПОРІЗЬКА СІЧ“,
Відділ 325 УНСОУ в Брукліні, Н. Й.
складас додатково 10.00 доларову пожертву на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні, замість квітів на могилу

сл. п. Дмитра Галичина
Головного Предсидки УНСОУ
та бунного управителя Комітету Будови Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.
В єдиній і великій пошані до сл. п. Дмитра Галичина
За Відділ:
І. БІШКО — предсидки, В. ЦОНА — фін. ескр.
В. ТРОЦЬ — касир

Замість квітів на могилу
бл. п. МАРІ ХАРИЩАК, нар. ПАДОХ
бувши племінні товариші
учительської семінарії „Рідна Школа“ в Стріно
складасмо — \$20.00
на будову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

Площа
ANGEL'S GROVE
в КЮНЬОН, Н. Дж.
(Liberty Ave.)

ЛЮБОМИР ВІНАР:
Остан ГРИЦАЙ
Життя і творчість
Сторінок 92 Ціна \$1.50
Замовити:
„СВОБОДА“
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

В суботу, 15-го квітня 1961 р.
в год. 6:00 вечора
в залі української кат. церкви св. о. ПІКОЛАЯ
при вулицях Fillmore Avenue & Oneida Street
в Бюффало, Н. Й.
— відбудуться —

ОКРУЖНІ ЗБОРИ
Відділів УНСОУ
в яких повинні взяти участь Урядові та Конвенційні
Делегати і Члени таких Відділів УНСОУ:
БЮФФАЛО — 127, 299, 304
ЛІКАВАННА — 149, 475
НАЯГАРА ФОЛС — 351
ОЛІН — 363
ЛІКАКАСТЕР — 87

ПОРЯДОК НАРАД:
1. Огляд діяльності й стан Округу;
2. Вибір Управи Округу;
3. План праці на майбутнє.

Учасність у Зборах важлива з Голосної Канцелярії:
м-р. ІВАН СКОЧИЛАС — організатор УНСОУ.

До участі у Зборах запрошене також місцеве
Українське Громадянство.

Український Народний Університет
при ООЧСУ і СУМА в НЬЮАРКУ
повідомляє, що
ЧЕРГОВА ЛЕКЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
в НЬЮАРКУ
— відбудеться —
в суботу, 15-го квітня ц. р.
в залі ДОМУ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
при 315 East 10th Street — NEW YORK
Доповідь вигосить
д-р Петро Мірчук
на тему:
УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ В ДН
(Продовження)
ПОЧАТОК ЛЕКЦІЇ з дискусією — в год. 7:30 вечора.
Просимо про численну участь.
УПРАВА УНУ

Повідомляється всіх колишніх
УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ,
що
в неділю, 16-го квітня 1961 р.
в год. 11:00 ранку
в ДОМІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
при 315 East 10th Street — NEW YORK
— відбудуться —
ШІРШІ СХОДИНИ
ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ,
на яких
д-р Петро Мірчук
подасть інформацію про відшкодування.
Запрошується всіх Політичних В'язнів до участі.
УПРАВА ФЕНІ УСПВ в НЬЮ-Йорку

Надійшла весна прекрасна,
Починаються забави...
Річні ракти інженерські
Тай ассілла перед нами.

Щоб музики добре грали,
Щоб дзвеніли труби, баци,
Треба часто споживати
К & В шинки й ковбаси!

ПРИ ВСІХ ОКАЗІЯХ
як забави, чи ракти, весілля, чи христини, про-
симо не забувати за таке важливе підкріплення,
як ці знамениті м'ясні вироби, які можете мати

— у —
двох крамницьях
знаної української Фірми
К. & В.
Meat Market, Inc.
NEW YORK, N. Y.
128 FIRST AVE. 166 AVE. "B"
Between 7th & 8th Sts. Between 10th & 11th Sts.
Tel.: GRamercy 7-0344 Tel.: CAanal 8-5590

Увага! Увага!
БАЛТІМОРЕ й ОКОЛИЦЯ!
ЮВІЛЕЙНИЙ ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ,
Відділ УККА в БАЛТІМОРЕ, Мд.
В неділю, 16-го квітня 1961 р.
в год. 6:00 вечора
в залі ІВКА — 16 Ст. Патерсон Парк Евено
— відбудеться —
ЮВІЛЕЙНА
СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ
В 100-РІЧЧЯ СМЕРТІ
Тараса Шевченка
В ПРОГРАМІ:
Реферат — м-р. Михайло КУШНИР з Вашингтону;
Хори: мішаний, чоловічий хор 14-го Відділу ООЧСУ, під
орудом проф. І. СЕНЮТИ та декламції;
Музичні виступи учнів УМ.
Вступ за програмами: ціни — 3, 2, 1 дол. Місця ну-
меровані.
Дохід призначений на будову пам'ятника Т. Шевче-
нка у Вашингтоні.
Проситься все Українське Громадянство про численну
участь.

ПАСЕЙК, Н. Дж. й ОКОЛИЦЯ!
70-й Від. СОЮЗУ УКРАЇНОК та ПЛАСТ-ПРИЯТ
в ПАСЕЙКУ, Н. Дж.
запрошують всіх на
ПЕРШУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
яка відбудеться
в неділю, 16-го квітня ц. р.
в год. 7:00 вечором
в залі УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛІ
при 240 Hope Avenue — PASSAIC, N. J.
До танців пригортаються, всіма люблена оркестра,
БОРДАНА ПІРІЯКА.
Смачний буфет в заряд ВШП Пань Союзу Українок.
Ввесь дохід призначений на нічовні і добродійні цілі.
Вступ для дорослих: \$1.50; для молоді: \$0.75.
ЗАБАВОВИЙ КОМІТЕТ

Річні Звичайні
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ВІДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО
КОМІТЕТУ АМЕРИКИ — в СІРАКЮЗАХ
— відбудуться —
в суботу, 22-го квітня 1961 р.
в год. 3:00 по пол.
в залі УНДому — при 1317 W. Fayette Street,
на яких
ШП. Представник Централі УККА вигосить доповідь та
вручить 10-літнім платникам Національного Датку
„Ювілейні Грамоти“
ЕКЗЕКУТИВА ВІДІЛУ УККА, СІРАКЮЗИ

Увага! Увага!
ФІЛАДЕЛФІЯ
ОКОЛИЦЯ!
ПІСЛЯ ВЕЛИКОГО УСПХУ в НЬЮ-Йорку!
СУБОТА, 29-го КВІТНЯ 1961 р.
Філадельфія — **Town Hall**
Broad & Race Streets.
Конферансьє — **ВАСИЛЬ ШУСТ**
Акомпаньямент — **ІВАННА ПРИЙМА**

Початок — год. 8:30 вечора
КВІТКИ:
УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР і
CENTRAL CITY TICKETS OFFICE:
1422 Chestnut Street,
69 Station Terminal,
217 Nord Boulevard

СВОБОДА

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St. Jersey City, N.J.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St. Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Гарантія миру

У своїй промові, виступаючи під час наради Міжнародної Комісії НАТО, що відбулася в днях 9 - 10 квітня ц. р. у Вашингтоні і що в ній брали участь шефи штабів збройних сил держав НАТО і їх військові експерти, президент Кеннеді висловився за мир і напруженість політики НАТО — Організації Держав Північної Атлантичного Пакту, що під сучасною пору є найголовнішим чинником для втримання миру в Європі і в області Атлантичного океану.

Основні тези з'ясованої президентом Кеннеді політичної і військової доктрини НАТО — це диспонування всіма наявними військовими засобами, значить, і звичайною і ядерною зброєю, тривала і ефективна контроль особливо ж над останнім родом зброї, як теж успішне поєднання в акумуляції НАТО всіх чинників — не тільки політичних і військових, але також економічних і навіть психологічних.

З'ясувавши основні елементи мілітарної дії НАТО, президент Кеннеді підкреслює не тільки конкретність спроможності НАТО відповісти на кожний акт агресії передусім з допомогою наявної значущої зброї, але і потребу диспонувати засобами ефективного ядерного зброї, що мусить бути узгоджене і устійливе в повному порозумінні з усіма членами НАТО. Водночас із підкресленням першої конкретності, президент Кеннеді закликає мілітарних керівників збройних сил держав НАТО, що ЗДА із свого боку рішуче не тільки вдержувати свої дивізії і допоміжні з'єднання в Європі, але і збільшувати їх звичайну оборонну спроможність.

Щодо ядерної зброї, то президент Кеннеді це раз сказав завузально про готовність З'єднаних Держав Америки поставити цей рід зброї до диспозиції збройних сил НАТО, але водночас із цим попередив дуже рішучо, що ЗДА вимагатимуть основної і ефективної контролю над усіма переданими союзникам запасами звичайної і особливо ядерної зброї і повної відповідальності за них мілітарних керівників НАТО.

Третім із основних моментів у виступі президента Кеннеді була його вимога тісного зв'язку між політичними і військовими проблемами, що їй він присвятив майже половину своєї промови. Сконкретизувавши Президент цю вимогу у конкретності постійного і успішного порозуміння між політичними і військовими керівниками НАТО, стверджує, що політичне впливання мусить брати до уваги мілітарні реалітети і, з другого боку, що мілітарні плани мусять відповідати політичним вимогам.

Найголовнішим у цьому напрямку було ствердження президента Кеннеді, що НАТО є надзвичайним союзом в політичній історії світу, передусім з того погляду, що у своїй дії ця міжнародна оборонна організація мусить поєднувати не тільки політичні та мілітарні чинники, але і економічні та психологічні, і що найважливішим із останніх є передусім рішучість провідників використовувати наявні засоби і сили доцільно для оборони вільного світу. Згідно з інтенцією цього устаткування, підкресленою згадкою про наявність усіх тих елементів у політиці Кремлю, це саме є те, що уможливило утримання миру в Європі протягом 12 безбездішних років, і водночас те, що можна поставити у протиріччя Москві та її імперіалістичним планам.

Процес Айхмана

У вівторок 11-го квітня ц. р. почався в Єрусалимі судовий процес проти Адольфа Айхмана, шефа жидівської секції центрального Гестапо в гітлерівській Німеччині, головного автора плану фізичного винищення 6-ох мільйонів жидів і головного керівника страшиливих до деталей розроблених метод масового народоубивства. В травні минулого року, коли ізраїльські агенти вистежили в Аргентині Адольфа Айхмана, ехидили його і перевезли до Ізраїлю, відрізавши йому голову.

Отож, напередодні судового процесу Айхмана виглядає, наче б той процес, всупереч бажанню молодого покоління, улагоджує старіше покоління жидів, яке перейшло через пекло гітлерівсько-айхманівського погрому. Нарід повинен пам'ятати велику терпіння, що їх пережили, і не повинен забувати ворожих злочинів. Проте, живий народ такий живе ініційним і завітним днем, а не вчорашнім. Тому багато жидівських патріотів вже тепер здиждують: коли скорше скінчиться процес Айхмана.

Всього сім секретарів мала "Свобода" за сорок років свого життя і праці. Були ними Микола Лесюк, Іван Вітак, Михайло Вігак, Теодор Пітула, Микола Цимбалістий, Степан Гнатиниш і від грудня 1948 року Василь Никифорок. Дехто з них працював тільки по одному чи по два роки, інші — більше. Рекорд здобув Ст. Гнатиниш, який секретарював 14 років, від 1935-го до кінця 1948-го року. Його наступник, Василь Никифорок, вже ось-ось доживе його в цьому змаганні. Секретарювання Ст. Гнатиниша припало на воєнні роки, коли найбільшого не переводжувало виборів, або, як записано, "вибори не переводжувалося цілком перешкоди воєнні і вибори потвердили самий той уряд на рік" такий то. В інші воєнні роки причини непереодження виборів подавано коротше: "з причини Воєни". Вплив війни на працю товариства виявився хоч би способ писання букви "В". Хоч і як далеко від Америки й протоколянта, війна завжди була чимсь таким великим, що слід було її писати великою літерою. А втім майже й прями записи в протоколі про вплив війни на зменшення активності товариства. У річному справозданні голови записано: "Замало праці покласти уряд у 1944 році, а перевидало в тім, що тепер виступає і через те не можна нічого зробити".

Богдан Галайчук

ПРИЧИНИ НЕВТРАЛІЗМУ

Вуенос Айрес. — Ще 4-го березня аргентинський міністер закордонних справ запропонував о середньому між ЗДА і Кубою, і щойно 25-го березня дістав, очевидно, негативну відповідь від державного секретаря. Тутежні міністерство закордонних справ коментує від офіційного коментара, але висловило доволі ясно, мовляв, ЗДА признали незмінність аргентинської політики, демократичної та протикомуністичної, з другого боку, з деякими передумовами, виявили готовність передискутувати з Аргентиною кубинський співару.

Уважасмо, що неофіційні речники міністерства надолужували при цьому міною, бо, аргументи текст американської ноти з побільшувалим елементами, не знаходимо в ній нічого, що оправдувало б той оптимізм. Перше з коментованих речень висловлює скоріше прикрі здивування: "Осмілююся висловити віру, що Валла Екскеленція визнає факт опанування кубинської революції повністю — китайським блоком". Ще ясніше друге речення: "Якщо б аргентинський уряд вважав за можливе ствердити, що кубинський уряд готов поробити ефективні кроки в тому напрямі (емісипація від союзу з китайськими впливами) до повернот до континентальної співпраці", щойно після такого ствердження уряд ЗДА був би радий передискутувати з аргентинським це питання нашої гемісфери". Іншими словами: Ваша Екскеленція зважила забути, що це не про конфлікт між ЗДА і Кубою, а про створення союзу між мостового причіпката до цієї гемісфери. Коли Кастро відверче сатані і всіх іл його або коли кастриєвський режим упаде, тоді побачимо. А тим часом пропозиція Вашої Екскеленції по-мандру до коша.

Американська відповідь не могла бути іншою, і тому не вимагає ніяких коментарів. Зате варто зрозуміти коментарі, з якими можна було зустрітись у пресі і в розмовах відносно дивовижної аргентинської пропозиції. Невтралістичний акцент якої творив гострий дисонанс на тлі дотеперішньої політики Фрондзі, ясно її послідовно протикастрієвської.

Невтралістичну чи протикастрієвську політику можна сьогодні пояснити чи то лініями дереканіями, чи то холодною, безпрестрасною калькуляцією, зовнішньою або внутрішньополітичною.

"Покріє теля дві корони сест" — це приповідка, яка втрапила актуальність. Ми згадували свого часу, що дякую Сем не жалус латиноамериканським державам титулу "американських сестер", але поважшув матеріальну поміч резерву для невтралістичності, включно з Нассером і Тімом. Метода не дуже педагогічна — і годі дивуватись, коли той чи інший латиноамериканський уряд переходить з "теплого покірності" на позиції "сердитої генералізації". Висловлюючись стисло, не їде про рівночасну інкспуляцію двох коров, бо та друга корова не спіймється будувати в Латинській Америці асуанських гребель: їде ли-

ше про шантажування першої корови.

Мабуть, Айзенгавер був останнім президентом, який цього не зрозумів, пробуваючи далі йти утертим шляхом, тобто далі будувати континентальну політику на покріпленні захопленні золотими думками Монро. Кеннеді зрозумів, що гарні дні в Америкі минули, і що на майбутнє кошати континентальної солідарності привиди обтяжати многогратівну кишеню американського золота. Три роки тому така нова інтерпретація континентального братерства випадала б у латиноамериканським братів ентузіастів і проїшла б з повним успіхом. На жаль, Айзенгавер програв автобус, який тепер несе наздоганяти. Хоч яка трагічна сьогоднішня ситуація Бразилії, Жаніо Квадроз дозволяє собі робити кейкопанські жести: готує мовляв, прийняти американську допомогу, але на умовинах, які він сам визнає. Можна зустрітись з поглядом, що і Квадроз і Фрондзі зайняли невтралістичної позиції лише на те, щоб могли продати їх за відповідну ціну: іншими словами: щоб дістати відповідну фінансову асистенцію за повернот на дані позиції.

Інтерпретація правдоподібно, може навіть похитатись на деякі преценденти в Латинській Америці і поза нею. Як відомо, Мохаммед V намагався переліцитувати у протикастрієвську невтралістичну Сету Туре і Нассера. Чому? По економічній — соціальній ситуації Марокко важка, і недовольства збудованого робітництва може обернутись престолю. Щоб відвернути увагу від прикрої внутрішньої дійсності, Марокко шукає зовнішньополітичних авантур (Мавританія, Есепанія), крім того Його Королівство мусить пильнувати безпеки в екстремізмі, вважасмо, що найбільш демократичному доктриністському атакуючому "прогресивному" коронуванню голови. Ми гадуємо, як ультраконсервативний чілійський президент волів лишити Кастра в спокою, аби лише оминув страйків та заворушення. Дехто вважас, що (Квадроз змагає до тої самої мети, але радикальніше, мовляв: бразилійські комуністи не матимуть права представляти ногу президентів, який мовить Мао Тсе-тунгої шлях до ОН — що є дуже важливо для уряду, який змушує громадян стягати податок на животи.

Фрондзі протягом двох років веде політику стигнення пояса, і у висліді кожні вибори нотують щораз нижчий курс його акцій. З другого боку, протикастрієвська політика стягнула він на себе нагілку як "вислужник Вашингтону". Годі далі витримувати той подвійний тиск — треба відкрити якусь запобіжну клапан або у внутрішній політиці, або у зовнішній. Перша захитала б аргентинський фінанс, і тому, можливо, Фрондзі рішився на другу, тобто на задух протикастрієвської політики. Дехто вважас, що у Державному Департаменті навіть не дуже на нього за це сердяться: годі — мовляв — сердега не має іншого виходу.

Ще було передсидіння "Свободи" 7-го ж 16, але про них згадуємо деінде.

Мова протоколів залежить від протоколянтів. Одні секретарі розповідали казку життя свого, мабуть єдиного, національного товариства і всіх його членів, широкими словами і барвистими, хоч по-селянськи, скупими образками, інші ж збували свій обов'язок протоколянта і хронікара короткими, до задушення подібними фразами. Спеціалістом у цій скупості мови був секретар Михайло Вігак, протоколи якого від квітня 1921-го до квітня 1924-го, а згодом від грудня 1931-го до 1935-го року належать до найменш цікавих. Цікаві описи подій і перебігу зборів заступили тут однокореневі протоколи гасків зразків: "Голосу жадного ніхто не займав" або "товариші дискусії не брали в ніяких справах", або ще "за голос у Товаристві ніхто не відзивався", тому, після відкриття зборів і збирання вкладок до товариської каси та УНСоюзу, збори закінчувались. Та це були виймові протоколи, як виймовими були ці два періоди праці товариства. Селіни в письмі звичайно бувають надміру серйозні, а то й торжественні. Та часом, свідомо, чи нехотя, проривається в цих постійних протоколах справжній, народний гумор. Нерідко допомагають у цьому мовні клопоти протоколянтів. Наприклад в липні 1935 р. призначено хворобу допомогу членці Катерині Ніцак, яка згадувала на два тижні "від покусанні Субакі".

Літопис "Свободи" списано у трьох книгах протоколів. Дві належать першій добі товариства, тобто до прибуття нашої імміграції, коли число членів з десятків перейшло на сотні, третя ж належить уже добі другій. Перші дві книги ісеали тверді, монологістичні палкі колішніми селія, що на американському ґрунті заміняли плуг і кося на робітничі знаряддя, третю книгу пишуть уже широкими палцями секретарі

Любомир О. Ортинський

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЮЗУ

16-го квітня ц. р. відбулись в Польщі вибори до Союзу і до народних рад усіх шаблів, тобто — воєнських, поштових і громадських. Вибірники 460 депутатів до Союзу і двісті тисяч радників — одного радного. За зразком тоталітарних режимів, всі партії і суспільно-громадські організації виставляють єдиний виборчий список і одну, спільну програму. Це тому, — заявив Гомулка на передвиборчих зборах у Варшаві 18-го березня ц. р. — що в нашій країні нема вже антагоністичних груп та ворожбючих класів і майже нема вже визискувачів. Ці останні залишилися де-не-де лише на селі". Все ж, не звважаючи на таку "єдність думки" серед тридцяти мільйонів поляків, режим протягом ось усього двох місяців веде інтенсивну передвиборчу кампанію, подекуди їде на уступки опонентам, передусім Католицькій Церкві, і захвалює громадян "досягненнями". Для цієї цілі створено навіть новий термін: партійний ідеолог Адам Шаф писав про "гуманістичний соціалізм". На заграву економунікації — вишеними, членів "клубу прихильників режиму" — уряд з'ясував цей клуб, бо ще не хоче відкритого конфлікту з кардиналом Степаном Вильонським і католицьким. Крім партії і Церкви, цих двох головних носіїв сучасного життя в Польщі, ісеус це проважне число населення, передусім молоді, яка з байтуністю відноситься до Гомулки і до кардинала Вильонського, а за свого божка уважас — джез. Ці численні молоді люди, що їх тяжко окупити цифрою, з цинізмом ставляться до комуністичної програми і літепаво до Католицької Церкви. Цілі життя вони вбачають у модерній музиці, в алькоголі, у тому, щоб виривати від сірого життя хоч трохи веселости, байдуку чи шилком "канту" — ошуства, чи прямих крадіжок.

Не може бути сумніву, що партійна машина постарасться про те, щоб вибори вийшли на 95% в користь режиму. Може бути і 99,9%, але, щоб створити ілюзію, що польський режим це не соціальська "уравніловка", а — "ласаний шлях до комунізму", кілька відсотків голосів записуватимуть на опозицію.

Отже, коли вислід виборів наперед вирішений і в основному неіаційний, бо він не відзеркалюватиме справжньої настроїв у країні, на увагу заслуговує розвиток всередині комуністичної партії Польщі, наскільки його можна простежити за опублікованими офіційними матеріалами. Деякі інформації про це дає нам переведений на початку цього року опит нових членів партії, висліді якого опубліковано у березневому числі тижневика "Політика" (ч. 211). Цілію цього опиту було визначити категорії населення, які вступають до партії, їх соціальний і інтелектуальний рівень. І так, 8,555 членів партії, прийнятих від 1 січня 1959 р. до 1 липня 1960 р., належать до таких категорій: кваліфіковані робітники і майстри — 63,7%, інженери,

техніки й адміністративний апарат — 21,7%, некваліфіковані робітники, число яких в країні десятикратно перевищує попередні групи, — 16,2%. Якраз диспропорція між добре забезпеченими членами фабричної еліти і малою робітничою змусила коментаторів опиту висловити, що, мовляв, до партії вступають "стабілізовані" по фабриках елементи, тоді як загалом робітництва, що "часто міняє місце праці", залишається, в порівнянні з іншими групами, позаду в партійному членстві. Проте, те, що комуністична партія стала кастою управлієлованим, що на очах твориться нова каста вельмож, очевидно, не згадується.

Про настрої мас, їх ставлення до режиму і, зокрема, передвиборчої кампанії довідуюсь з огляду, зробленого в квітні ц. р. кореспондентами Польської Агенції Пресоу (ПАП). Цей огляд охопив п'ять воєвєдств: Лодзьке, Рашівське, Люблінське, Кельське і Вілостоське. Ствердивши на вступі "загальне велике зацікавлення виборами, дискусію над виконанням п'ятирічної "досягненнями", автори підкреслюють на маргінесі такі промовисті риси виборчої кампанії: "в Люблінському воєвєдстві помітна тенденція — "для себе". Вильонські діяльність виключно майбутнім своїх осель, громаді і повітів". У Кельському воєвєдстві зазначено, що "виборча кампанія замало уваги присвячує звичайним людським справам" і тому мало цікавить населення; в Вілостоському "загублено в передвиборчій кампанії справляти молоді і її проблеми", а в Лодзькому "справи, зв'язані з політикою і пропагандою, осталися цілком набоці".

На підставі тих, зрештою дуже скупих, даних можна зробити висновок, що сучасний режим в Польщі відстохнував від себе маси населення, які в 1956 році, сподівуючись, що Гомулка забезпечить їм свободу і піде разом з ними, дали йому повну підтримку. Це населення, що свого часу розчарувалося було в Заході, а в останніх роках в "польській дорозі до комунізму", стоїть тепер на роздоріжжі між цинізмом та знелірою, з одного боку, і колаборацією з режимом з другого. Про це свідчить зріст членства партії: в 1958 р. вступило до партії 28,000, в 1959 — 86,377, а в 1960 р. — 167,403. Ми вже знаємо, що її ряди поповнюються передусім тими особами, які добре живуть або хочуть робити кар'єру: в цій категорії людей режим зацікавлений, і в сузі позиції режиму скріплюється.

Єдиною поважною перешкодою для закріплення системи залишається ще Церква, польський католицизм. Це є в Польщі поважна сила, але її теж не можна перецінювати. Для прикладу, в згаданому вище клубі прихильників режимові католицьких священників було аж 300. Ведеться преслідована кампанія проти католицького університету в Любліні. В своїй варшавській передвиборчій промові Гомулка гостра заатакував Ватикан за ворожу до Польщі політику і заявив, що "Польська Народна Республіка не бажас непорозуміння з Церквою, але уряд дбає про те, щоб керівники Церкви не порушували державних законів". Кардинал Вильонський дуже гостро відзивався на Гомулку про ворожбючий Ватикан до Польщі і заявив: "Я кажу вам, цедрі, ви ще поклоняєтесь нашо-му Богові і будете йому служити". Цей відважний вишених режимові партія не засуцїла, кардинал — ще вільний, хоч свідомий того, що перед Церквою в Польщі — перепетивні катакомби не виключені.

Забезпечення контус так на-ло! Брак забезпечення контус так багато! Забезпечення в Українським Народним

З освітою Але, не во гнів цим новітнім хронікарем, опіє їх попередників куди живіші, бо більше зв'язані з широким життям, більш безпосередні і не надумані. А може майбутнім читачам протоколів та тієї третьої книги й вони будуть здаватися такими цікавими, як нам тепер піддаються рани, шпигерські протоколи.

ЛІСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ ЗВІДОМЛЕННЯ З ДИСКУСІЇ ПРО АКВ

У "Свободі" з 7-го квітня ц. р. опубліковано "ввідомлення з форуму «Круглого Стола»" (26 березня ц. р.), в якому згадується і мій донос. Однак, передані там думки ані змістом, ані духом не відповідають тому, що я сказав. Тому для правильної інформації громадськості прошу вичілювати передати в скороченні мої дієсні думки, висказані на форумі. Вони були такі: "Мі передбесідники передавали властиво критику американської політики супроти визволення України. Хоч вона назагал слушна, однак ми нині маємо говорити про політику Американського Комітету Визволення".

На мою думку, коло самого Американського Комітету Визволення української політичній кола зробили якийсь незрозумілий політичний стиск аж до пропозиції бойкоту Комітету. А це неправильно, бо ми забуваємо, що АКВ — не українська установа, а американська і тому вона веде таку політику, яку вважає корисною, в першу чергу для Америки. Ми можемо їх переконувати про не правильність їх політики, але не бойкотувати, тим більше, що АКВ таки робить багато корисних речей для української справи. Я вказу тільки на видання 17 томів "Українського Збірника" з партійними працями, писаними в душі українським, самостійницьким.

З мого особистого досвіду з АКВ можна ствердити, що він три рази давав допомогу українській науці без ніяких політичних зобов'язань. Згадаю тільки виборчу Наукову Конференцію "Свобода науки під Совітами" (1954) та опублікований по Конференції реферат українців, зокрема проф. Оглоблина та Одарченка. АКВ давав два рази поважну матеріальну допомогу українським історикам на виїзд: на Х Міжнародний Конгрес Істориків у Римі (1955) — для мене, та на XI Міжнародний Конгрес Істориків у Стокгольмі (1960) — для мене та д-ра Феденка. Без той матеріальної допомоги АКВ, мабуть, на було б взагалі ані в Римі, ані в Стокгольмі українських істориків. Зокрема у Стокгольмі поширив група українських істориків зробила велику вагу корисну працю.

На мою думку, наше відношення до АКВ повинно бути таке: робити він щось корисне для української справи, так слід з ним співпрацювати; вважасмо, що для нас є щось менше корисне — не співпрацюємо в цій справі".

Микола Чубатий

Не відмовте віддрукувати оцю поправку до репортажу у Вашій газеті з 6-го квітня про опиту дискусію в Клубі Круглого Стола. Як то ясно чути присутні і як записано на магнітофонній стрічці у доповідача, п. М. Терпак, — я не пропонував закрити ані Американський Комітет, ані Інститут для Вивчення СССР, ані навіть ціле радіо "Свобода", а лише казав, на підставі тих записів українських програм, які нам програв п. Терпак, що українські переселення радіо "Свобода" варто закрити. Подібні бо національно-виховані, апілітичні, чисто культурницькі програми (про те, що Шевченко був "великим поетом", чи як Остап Вишня наслідався з "ласильної української") наш слухач на Україні може почути і з нийського радіо, а щоб почути новини з Заходу, він може, якщо схоче, слухати радіо "Свобода" без зайвих ілюзій і російською мовою. Відсутність українських передач на радіо "Свобода" була б кориснішою навіть усе тик, що не промовуєла б українського слухача безпосередньо розмішувати своїм життям і потайки слухати заборонене радіо в надії почути з нього те, чого там немає — справедливість, співчуття й морально-політичної підтримки його винищеної нації.

Висновок, Голубинський

7-го квітня 1961 р.

Іроетав Надох

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(У сороклітній ювілейній "Свободі" 194-го Виділу УНС)

(2)

Всього сім секретарів мала "Свобода" за сорок років свого життя і праці. Були ними Микола Лесюк, Іван Вітак, Михайло Вігак, Теодор Пітула, Микола Цимбалістий, Степан Гнатиниш і від грудня 1948 року Василь Никифорок. Дехто з них працював тільки по одному чи по два роки, інші — більше. Рекорд здобув Ст. Гнатиниш, який секретарював 14 років, від 1935-го до кінця 1948-го року. Його наступник, Василь Никифорок, вже ось-ось доживе його в цьому змаганні. Секретарювання Ст. Гнатиниша припало на воєнні роки, коли найбільшого не переводжувало виборів, або, як записано, "вибори не переводжувалося цілком перешкоди воєнні і вибори потвердили самий той уряд на рік" такий то. В інші воєнні роки причини непереодження виборів подавано коротше: "з причини Воєни". Вплив війни на працю товариства виявився хоч би способ писання букви "В". Хоч і як далеко від Америки й протоколянта, війна завжди була чимсь таким великим, що слід було її писати великою літерою. А втім майже й прями записи в протоколі про вплив війни на зменшення активності товариства. У річному справозданні голови записано: "Замало праці покласти уряд у 1944 році, а перевидало в тім, що тепер виступає і через те не можна нічого зробити".

Двічі це за дозовного часу не відбулися вибори впровадження декількох років підрад. Було це за воєнного секретарювання Михайла Вігака, в рр. 1921 - 24 та 1932 - 1935. В протоколах не збережено висноження, чому товариство відступило від свого статутного обов'язку й традиційно значаю переводити вибори щороку. Мабуть причиною того було, небадьство секретаря, який в союзових Відділах завжди був головною пружиною праці. Судячи по протоколах цього секретаря, був він найменше дбайливим з усіх його попередників і наступників.

Сім секретарів на 40 років — це вияв консерватизму, з яким, мабуть, родиться український селянин і не розстається з ним навіть у далекій Америці. Що не випадковий ввєс у "Свободі", вказує це менше число касирів, яких за весь час вона мала тільки шість, а саме — Михайла Дем'ячука, Теодора Пітулу, Степана Гнатиниша, Михайла Вігака, Миколу Цимбалістий і полк. Миколу Рибачука. Та й то, як виявляють прізвища, чотири з них відомі нам, як секретарі, а п'ятий, М. Дем'ячук, чотирнадцятим головою товариства. Та й не тільки він. Головами були також секретарі М. Лесюк, М. Вігак, М. Лисяк і С. Гнатиниш. Більшість з них прийняли пости секретаря чи касира після виконання обов'язків передсидки. Це один доказ справжнього демократизму, що весь час зобов'язував членів товариства.

Особливе місце між касирами товариства та взагалі всім його урядовцями займає Теодор Пітула, який був обраний четвертим з черги секретарем, а двадцять-чотири рази касиром, на якому пості відслужив майже повну чверть століття. Людина великих громадських і товариських чеснот, він був від зарання існування "Свободи" одним з головних її стовпів. Його заслуги мислять також "єдиним процесом інтеграції членів, з якими він гармонійно співпрацював. Біль-

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

MANHATTAN

СУПЕРІНТЕНДЕНТ — одружений чоловік може працювати на нічній, \$85 місячно + 2-кім. апартамент. Ужитковані да-ром. Англіська мова. Телеско-нувати під час тижня: PL 3-9322

Потрібний СУПЕРІНТЕНДЕНТ

(подружжя) до дому, орієнтовано олівою, 2 гарні кімнати. Довідуватися: адвокат

CARROLL CZALCZYNSKY

31 St. Mark's Place
Manhattan, N. Y.

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

ОПЕРАТОРКИ

з досвідом на SINGER SEWING MACHINES до суконої уніформи. MCCARTHY & SIMON 7 West 36th Street — NYC (6th Floor)

РІЗНЕ

Славний віденський ПОКОВНИЙ МАЛЯР

МАК

приймає замовлення. Телеско: LF 3-7313 від 8-10 рм. Робота солідна. Умірковані ціни.

FOR SALE

BUNGALOW

НА ПРОДАЖ

РЯД БОНГАЛ

з домом на зиму, фільтрований басейн, около 30 акрів, продається все, або тільки бонгала. За інформацією пишіть: F. GOLLOUB Briggs Hwy — Ellenville, N. Y.

Шевченківські доповіді УВАН у Канаді

Заходами Української Вільної Академії Наук — УВАН у Канаді відбулося для 19-го березня ц. р. Шевченківське Свято в Кенорі, Онтаріо. В програмі свята була доповідь проф. Я. Рудницького з Вінніпегу на тему „Ідеологічне насвітлення Шевченка по той і цей бік залізної засони“. Доповідь відбулася в приміщенні місцевої „Просвіти“. Гостя вітав від місцевого громадянства п. О. Барчук, голова Комітету Українців Канади. Після доповіді відбулася виставка нової шевченкіани, в тому виданні УВАН. Членки Т-ва ім. О. Кобилянської гос-

BUSINESS OPPORTUNITY

BYCICLE STORE

Добрий бізнес і положення. Продається з уваги на випадок. 1856 Arthur Avenue (near 176th Street) Bronx, N. Y. LU 3-7840

ФАРЕН І ТОВАРИ

ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ

в Кінісі. Склад і встановлення. Засновано понад 30 років. За інформацією телефонувати: VA 1-5104

COFFEE and PASTRY SHOP

Manhattan. Скорий продаж із втратою. Добрий прихід, близько Columbia University, відпочиває для спільників, місце на 25 сидінь. Новий будинок ставлять коло сцену. \$1,000 закладом — сплати. 1030 Amsterdam Ave., NYC. UN 4-9484

Українська хроніка

● Індійська журналістка Амлі Макін з Нью Делі в Індії, яка відбуває тепер подорож по Канаді, як стипендіатка Канадського Життєвого Пресового Клубу міжнародної організації ЮНЕСКО, відвідала для 31 березня ц. р. Осередок Культури в Освіту в Вінніпегу, де оглянула бібліотеку і музейні колекції, і потім побувала теж у редакції „Українського Голосу“.

● До Едмонтона прибув український підсудовий директор Юрій Луцка з Львова, запрошений для виступу в нинішній Келларської Філармонічної Оркестрою, яка заповнила свій концерт на 12 квітня ц. р. Юрій Луцка прибув до Канади в рамках культурної місії між Канадою і СССР.

● Дирекція Університету Українства при НТШ повідомляє, що 15-й цикл виставки відбувається в суботу, дня 15-го квітня ц. р., в приміщенні НТШ при 302-304 Бест 13-тя стріт у Нью Йорку від год. 2-ої до 6-ї по полудні. У програмі виставки: шевченкознавство, новітній історії і географії України.

Короткі Вістки

● Коштинський англійський прем'єр Вінстон Черчилль в середу 12 квітня прибув до Нью Йорку на коротку неофіційну візиту. Він вийшов з яхтом грецького корабельного багатія Аристотеласа, і цей яхт в п'ятницю прилягав до берегів Флориди. В четвер 13-го квітня він має відлігти до Лондону.

● Секретар скаргу Даглес Діллон очолює 13-членну делегацію ЗДА на річні збори Міжамериканського Банку для Розвитку, які відбуваються в Бразилії в Ріо де Жанейро. Діллон конферуватиме також із бразильським президентом Кларком в справі американської економічної допомоги Бразилії. Збори Міжамериканського Банку тривають від понеділка 10-го квітня до п'ятниці 14-го квітня і на них розглядатимуть перший рік діяльності цієї міжамериканської фінансової установи.

● У новій Каошичній біля Формозин вибухнула на нафтоналивний корабель „Кауінг Лінкс“ пожежа, в якій загинув капітан корабля і 13 членів екіпажу, всі китайці. 30 інших членів екіпажу вивезено до шпиталю. Пожежні заходи ліквідували наближення до корабля з уваги на небезпеку дальших вибухів, бо на тому танкері було 1,600 тонн газоліну. Тому всі кораблі з бою оточення повтікали на широке море, з порту відсунуено людей. Корабель вилетів в повітря і вигорів до тла.

Купуйте в підприємстві

що оголошуються

в „Свободі“

ОГОЛОШЕННЯ

ВІДДІЛ

Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ,

14-го КВІТНЯ 1961:

ШОАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва „Запорозька Січ“, Відділ 371, в год. 8:00 веч. в Січовій залі. — Ю. Варанок, секр.

СУБОТА,

15-го КВІТНЯ 1961:

ШЕПЕНФІЛД, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відділ 372, в год. 7:00 вечора в Ігел Гол, 210 Черч вул. — П. Шило, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Побір членських вкладок Відділ 397, від год. 3-4 по пол. і в неділю, 16-го квітня, від год. 12-1 по пол. Приймемо також пожертви на пам'ятник Т. Шевченка. — О. Шторгин, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичайні Місячні Збори членів В-ва ім. Юрія, Відділ 239, від год. 3-ої до 5-ої по пол., в домі Укр. Амор. Горюван, при 847 N. Franklin. Порядок Зборів, як звичайно: побір вкладок і біжучі справи. — д-р В. Галана, пред.; М. Ковальчук, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відділ 64, в год. 7:30 веч. в Членському. Просимо всіх членів на Збори. — І. Вурний, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відділ 156, в год. 7:30 веч. в Громадському Домі. — В. Новак, секр.

ДІТРОН, Мінн. — Місячні Збори Т-ва ім. сп. о. Миколая, Відділ 175, в год. 7:00 веч. в залі УНДО, при Мартін вулиці. — С. П. Крупка, секр.

ГЕМТРЕМ, Мінн. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шахматова, Відділ 94, в год. 7:00 веч. в залі Укр. Дем. Клубу, при 2376 Грейлінг вул. — Управна.

НЮАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відділ 219, в год. 7:00 веч. від год. 6:30 до 19th St. в церковній залі. Просимо прибути на Збори. — В. Ткач, пред.; А. Мейбо, кас.; М. Т. Юров, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва Зоря, Відділ 69 о год. 7-й веч. в домі, 33 1st 7-ма вул. — Управна.

БРУКЛІН, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва В. Хмельницького, Відділ 158 о год. 8-й веч. в домі УНДО, при 216-218 Grand St. Управна на 1981 рік: Ю. Павличко, пред.; І. Сокол, заст. пред.; П. Дубовицький, рек. секр.; д-р О. Саноцький, фін. секр.; П. Корейко і А. Оттен-Брайт, тростісти; М. Кіт, І. Пагут, Н. Стожорук, члени Контр. Ком.; Н. Бен, В. Шинько, опікуни хворих. Зацікавлених просити звертатися на адресу фін. секр.: Alexander Sanotsky, 84 Berry St., Brooklyn 11, N.Y., Tel.: EV 7-4198. — П. Дубовицький, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Дж. — Нова управа Т-ва Верховина, Відділ 184 на 1961 р.: П. Содолю-Линський, пред.; І. Винник, заст. пред.; В. Ластовицький, секр.; Наталія Коваль, касир; І. Гідей, І. Івасюк, А. Чубатий — Контр. Ком. Місячні збори відбуваються кожної третєї суботи місяця від год. 3:30 до 5-ої в домі ім. „Солов'я“, 423 E. 9th St. Manhattan. — В. Ластовицький, секр.

ШІКАГО-Підень. — Місячні збори Т-ва ім. Ап. Петра і Павла, Відділ 220 о год. 7:30 веч. в салі парох. школи при 4950 Поланія вул. — М. Харів, пред.

ДОКІ ГІМЕННОЇ „ВЕЛИКЕ ЦАБЕ“ що знайомить із життям давніх предків українського народу. Комак 500 Лістоград. Стор. 160. ЦІНА \$2.50. Замовляти: „СВОБОДА“ P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Дивіденди 4% річно

платить від вложений грошей два рази в році

СІЧЕНЬ — ЛИПЕНЬ

SELFRELANCE (J. C.) FEDERAL CREDIT UNION

136 Essex Street — Jersey City, N. J.

СКЛАДАТИ І ПОЗИЧАТИ ГРОШІ НАЙКОРИСНІШЕ

в ФЕДЕРАЛЬНИХ КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВИ

„САМОПОМІЧ“

в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

Кооператива приймає вкладки-ощадності і платить ВИСОКУ ДИВІДЕНДУ. При вкладці БЕЗПЛАТНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ. Удільне ПОЗИЧКА швидко і на вигідних умовах, на протязі 5 років. При позичках низькі відсотки і БЕЗПЛАТНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ в разі нещастя або непрацездатності до висоти позиченої суми.

За інформацією кличте: JERSEY CITY — DE 3-5348; OL 6-4549

PASSAIC — PR 9-0227

Голоситесь в ділі вписання дивіденди за 2-ге ПІВРІЧЧЯ 1960 року. Подавайте кожноразу зміну адреси.

Чи Ви вже придбали

ДЛЯ СЕБЕ І ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ

необхідну в кожній хаті

КНИГУ ЗНАННЯ ПРО УКРАЇНУ,

якою є

ЕКЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

що її видає

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА.

І. П. II — перша, загальна частина (ЕУ/1) становить окрему цілість у трьох томах; наклад на вичерпанні в ціні 60 дол.

I, 2, 3, 4, 5, 6 — друга, словникова частина (ЕУ/2) — цілість у шести томах, з яких вже появилос'я три; ціна в передплаті: дол. 50.00 (полотно), згл. дол. 60.00 (пішпир), платних до появи 4-го тому. Поспішайте за замовленням, бо після закінчення передплати ціна ЕУ/2 виноситься до дол. 75.00, згл. дол. 90.00.

Вичерпні інформації і замовлення приймають місцеві представники, канцелярія АНТШ, або крайовий представник на ЗДА:

Mr. Wolodymyr SAWCHAK

2074 Vyse Avenue — BRONX 60, N. Y.

Tel.: SEDGwick 3-3397

Увага! Дуже важне!

НАЙКРАЩЕ!

Направду найкраще місце в горах Кетсділь та найздоровіше в штаті Нью Йорк у Грінфілд Парку: річка, басейн, чудовий грецький краєвид, повно зелених і квітів, сосновий та мішаний ліс, ледада — все це має на ГОБЕРНІ в Карпатах!

Числіть я нові кімнати з усіма вигодами: знамените охоронення та догляд; у суєтності „Солов'я“, в самому серці українського відпочинку! Це місце лише 10 вільних місяців для родин з дітьми, або самотніх! Голоситесь, не відкладаючи — в:

„HOWERLA“

41 EAST 7th STREET — NEW YORK 3, N. Y.

Tel.: GR 5-0193

ВІЛАНУЮЧИ ЧЛЕНСЬКУ ВКЛАДКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВИ НЕ ТІЛЬКИ КОРИСТАЄТЕСЯ ДЕШЕВЬО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЯ В НАБІЛЬШІХ БРАТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ. ВИ ТЕЖ ДОПОМАГАЄТЕ УНІОЗОВІ ШІРШИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ ПОГО АНГЛОМОВНИМИ ВІЛАНІЯМИ. ТА СКРІПІЮЄТЕ ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

АПЛІКАЦІ НА ПРИЙНЯТТЯ

НА КУРСИ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на „СОЮЗІВЦІ“ — в Кергонксон, Н. Дж.

від 6-го до 30-го серпня 1961

Ім'я

Адреса

Вік

Знання української мови: — добре; слабо; дуже слабо.

Залучаю на рахунок оплати: \$

(Повна оплата курсів є \$120.00. Половину наперед треба вилатити з аплікацією).

ТАРЗАН, ч. 4628. Атакують мавполюда!

Пирскаючи і б'ючи ногами,

з дикими очима бестія шу-

кала іншої жертви між ту-

бильцями...

Але Тарзан був настороже-

ний. Він скочив вперед, стара-

ючися криком притягнути до

себе бестію.

Бувий затримався і випус-

тив слизу зі своїх ніздрів...

А тоді, ревуучи, напав на ма-

вполюда!

БІЛІСЬКИЙ ЧЛЕНСЬКА ВКЛАДКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВИ НЕ ТІЛЬКИ КОРИСТАЄТЕСЯ ДЕШЕВЬО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЯ В НАБІЛЬШІХ БРАТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ. ВИ ТЕЖ ДОПОМАГАЄТЕ УНІОЗОВІ ШІРШИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ ПОГО АНГЛОМОВНИМИ ВІЛАНІЯМИ. ТА СКРІПІЮЄТЕ ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

АПЛІКАЦІ НА ПРИЙНЯТТЯ

НА КУРСИ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на „СОЮЗІВЦІ“ — в Кергонксон, Н. Дж.

від 6-го до 30-го серпня 1961

Ім'я

Адреса

Вік

Знання української мови: — добре; слабо; дуже слабо.

Залучаю на рахунок оплати: \$

(Повна оплата курсів є \$120.00. Половину наперед треба вилатити з аплікацією).

ТАРЗАН, ч. 4628. Атакують мавполюда!

Пирскаючи і б'ючи ногами,

з дикими очима бестія шу-

кала іншої жертви між ту-

бильцями...

Але Тарзан був настороже-

ний. Він скочив вперед, стара-

ючися криком притягнути до

себе бестію.

Бувий затримався і випус-

тив слизу зі своїх ніздрів...

А тоді, ревуучи, напав на ма-

вполюда!

БІЛІСЬКИЙ ЧЛЕНСЬКА ВКЛАДКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ВИ НЕ ТІЛЬКИ КОРИСТАЄТЕСЯ ДЕШЕВЬО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЯ В НАБІЛЬШІХ БРАТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ. ВИ ТЕЖ ДОПОМАГАЄТЕ УНІОЗОВІ ШІРШИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ ПОГО АНГЛОМОВНИМИ ВІЛАНІЯМИ. ТА СКРІПІЮЄТЕ ПОЛІТИЧНЕ І КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ.

АПЛІКАЦІ НА ПРИЙНЯТТЯ

НА КУРСИ

УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на „СОЮЗІВЦІ“ — в Кергонксон, Н. Дж.

від 6-го до 30-го серпня 1961

Ім'я

Адреса

Вік

Знання української мови: — добре; слабо; дуже слабо.

Залучаю на рахунок оплати: \$

(Повна оплата курсів є \$120.00. Половину наперед треба вилатити з аплікацією).

FARKA Company

DEPARTMENT STORE

48 E. 7th St.

Tel.: GR 3-3550 New York City

„КОВЗАР“

за редакцією В. Сімоновича

(464 стор., люксусов, видання)

Ціна — \$7.50

РОЗШУКИ

Потруюю Іваса ВОЛІНІЯ, Богдана ГО-

ЛІНСЬКОГО і Іваса ЗАЦІЯ, буючих шдильних друзів Еропа

ЗАЦІЯ з Львова, який по тля-

кій неволі хотів би з ними зв'я-

затися. Зголошення:

Д-р А. ЗАЦІЯ

6423 Hasbrouck Avenue

Phila. 11, Pa.

Родина потруює за

Іриною БАВІЦЬКОЮ, Сафатом

БАВІЦЬКИМ, Розалією БАВІ-

ЦІЯ, усі троє зі села Троєста-

нець, пов. Добромилів і за Ми-

хайлом ВОРОБЕЛЬ, зі с. Глім-

не, пов. Перемишль. Хто знає

дещо про когось із них, прошу

подати на мою адресу:

Stefan ROMANEC

1612 Lamar

Houston 3, Texas

Потруюється

ВАСИЛ